

σε. 'Απ' αυτό δὲ φαίνεται πὸς οἱ λέξεις ἔχασαν πῦρ τῆς σημασίας τους, ἀπὸ τὰ λόγια τοῦ κ. Πάλλη θεωροῦνται βρισιές καὶ τὰ ἐπίθετα τοῦ «Νέου Ἀστειῶς» χαϊδολογήματα.

Ὁ κ. Σαχλοπύπ τολᾷ· ἄστο ἐφάνη· εὐγενικώτερος δὲταν κατακεραυνώσει τὸν κ. Πάλλη μὲ δύο τρομερὰ ἐπίθετα, ὀποκαλώντάς τον: Α ὕ λ ο κ ὀ λ α κ α καὶ ἀ φ ι λ ὀ π α τ ρ η !

Ὁ κ. Πῶπ δὲν ἔβρισε. Σαλιάρισε μονάχα, καθὼς τὸ συνεθίζει πάντοτε.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΔΑΣΚΑΛΟΥΣ

Ἔνας ἀληθινὸς φιλέλληνας, ὁ Ἱρλαντὸς Ὀκόννορ, πού τόσο μᾶς διακρίνει στὴν ἐποχὴ τῶν Κρητικῶν, γράφει τ' ἀκόλουθα ὁμορφα λόγια στὸ περιοδικὸν τοῦ τῶν 24 τοῦ Ἐθέρτη :

«Σὺν εἰμυνοκα νέος, πολὺ κατὰχίνα στὰ ἐλληνικά. «Διάβλα ταχτικά Πλάτωνα, καὶ τότε καὶ ὡς πολλὰ «χρόνια κατόπι. Καὶ τέτοιο πὸθον εἶχα νὰ καλιτερέ- «ψω τὰ ἐλληνικά μου, πού συνεθίζα νὰ περνῶ ὧρες «μὲ ἀγγλικὴ μετάφραση τοῦ Πλάτωνα ἢ ἄλλου ἔργου «πολεμῶντας νὰν τὴν ἐκκαχυρίσω στὸ πρωτότυπο. Ἐν- «τεκα χρόνια περνούσα ἔτσι ὧρες κοντὰ καθε μέρα μὲ «τὴ σπουδὴ τῶν ἐλληνικῶν καὶ λατινικῶν, κί' ἀπὸ «τοῦς κόποις ὅλων ἀρτῶν τῶν χρόνων πολὺ λίγο, ἴσως «τίποτα, δὲ μου μένει. Ἄν εἶχα διδαχτεῖ σωστά, θὰ «κακτόρθωνα σ' ἄρτὰ τὰ χρόνια, μὲ τὸ μισὸ καὶ λιγώ- «τερο κόπο νὰ ἐξοκολιάσω ὄχι μονάχα ἐλληνικά καὶ «λατινικά παρὰ ἴσως καὶ πέντε ἕξη γλώσσες τωρινές. «Γιὰ πολλὰ βλαστημῶ τὴν τύχη μου' γιὰ τιποτα ὀ- «κμως μὲ τόσο πάθος ὅσο γιὰ τὸν καιρὸ πού μ' ἔκανε «νὰ πετάξω καὶ γιὰ τὰ πράγματα πού μ' ἔκανε νὰ μὴ «μᾶθω ὁ ἄσκημος τρόπος τῆς διδαχῆς μου σὺν εἰ- «μυνοκα παιδί. Ἔχω στενοὺς φίλους Ἑλλήνες. Σὺν ἀ- «γκούω τὴν ἐλληνική τους κουθέντα ἀπελιπίζουμαι, γιὰτι «ἀδὲ βγάξω μιὰ τους λέξη, ἐνῶ ἔπρεπε τὰ λόγια του «νὰν τὰ κατέχω ἔτσι ὅπως τ' ἀγγλικά. Τὸ ἔξρω, ὁ «επρόμαχοι τοῦ παλιού τρόπου τῶν κλασσικῶν σπουδῶν «προφρασίουνται πὸς φταιεῖ ἢ προφορά, πού εἶναι ἀλ- «λιώτικη στὰ παλιά καὶ στὰ σημερὰ ἐλληνικά. Ἡ «προφορά δὲν ἔπρεπε νὰ εἶναι ἀλλιώτικη. Ὅσο λογικὸ «εἶναι νὰ λῆς πὸς οἱ Ἑλληνες ἔξερουν καλύτερά μας, «πὸς πρόφερον ὁ Ἰσώερ καὶ πὸς ὁ Σαιξπηρος, ἄλλο «απόσο λογικὸ εἶναι νὰ λῆς πὸς ἐμεῖς ἔξερουμε καλύτερα «τὴν προφρα τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων ἀπὸ τὰ παιδιὰ «ετους. Ἐῆρεις τί θάκκα ἐφτύς ἄβριο ἄν μπορούσα νὰ

κύκλο ἰδεῶν αὐτὸς εἶναι ὁ ἀκούρατος, ὁ ἐραστήριος, ὁ διοργανωτής καὶ ὁ κερδοσυνώστης σὲ κάθε ἀναπνοῇ του. Τὸ σκολεῖο του καὶ ἡ ἐπιτροπὴ του ἐπι- «περνᾷ πολὺ ἔκείνου πού κάνει καὶ θέλει ὁ ἴδιος. Εἶναι ἕνας «εὐπνητής, ὄχι μὲ τί: ἰδέες του καὶ μὲ τοὺς δρίζοντες πού ἀνοίγει, παρὰ μόνον μὲ τὴν περὶκεψη, πού νοιώθει τὴν «πραγματικότητα. Δὲν δίνει βιβλὸ ψητὸ καὶ φρουττα στὰ «παλληκάρια του, ὅπως γίνεται σ' ἕνα σκολεῖο, οὔτε ἀρ- «χαῖα Σκαντιναβικά, ὅπως σ' ἕνα ἄλλο, οὔτε ὀθησκευτικὴ «φιλοσοφία, ὅπως σ' ἕνα τρίτο, οὔτε τὴ συνείδηση μιᾶς «χωριάτικης ἀρχοντιάς, ὅπως, σ' ἕνα τέταρτο—δλα τους «ζοῦνε φτωχικά καὶ κάθουντα φτωχικά, ὅπως καὶ στὴ ζωὴ «ἔξω, τοὺς ζωογονεῖ μόνον μὲ τὸ παράδειγμά του καὶ μὲ «τὴν ἀνακίνηση τῆς φιλοτιμίας τους καὶ μὲ τὴν ἔργασία «ἀπὸ πρῶτ ὤς βράδυ μαθαίνουν νὰ εἶναι πάντα σὲ κί- «νηση, ὅπως τὸ θέλει ἡ ζωὴ, ὄχι νὰ κ α μ ὠ ν ο υ ν τ α ι «πὸς δουλεύουν ὅπως γίνεται σὲ κάμποσα σκολεῖα τῶν συν- «τρόφων του. Μὰ τὸ κυριώτερον εἶναι, πού τοὺς κάνει νὰ «ἔρχουνται σὲ συνείφεια ἀνεκμαζύ τους, βάνει μαζὶ τὸ ψαριὰ «μὲ τὸν καύτη, τὸν περγιαλίτη, πού εἶναι ἕνας κόσμος δι- «κόσ του, μὲ τὸν στεριανὸ χωριάτη νὰ τῶνε μαζὶ νὰ μα- «θαίνουν, ν' ἀγορεύουν, νὰ δουλεύουν μαζὶ μαζὶ, ἀναγ- «κάζει δηλ. δύο κόσμους χωρισμένους νὰ ἐγγίζουν, νὰ κοι- «τάζουν, νὰ καταλαβαίνουν ὁ ἕνας τὸν ἄλλον. Κάνει τὸν Ἰσ- «λαντζέο νὰ πλησιάζη τὸν Νορβηγό, τὸν Νορβηγό νὰ πλη- «σιάζη τὸν Δανό, κάνει τὸν στενοκέφαλο τὸ χωριάτη νὰ

καταξιδέσω δταν μού καπνίζει ; Ἐὰ τραβούσα τὸ γλη- «γορότερο δρόμο κατὰ τὴν Ἀθήνα καὶ θὰ ξανάρχιζα «ἐκεῖ σκολεῖο' καὶ θὰ προσπαθούσα μ' ὄλη μου τὴ μεσο- «κοπιὰ νὰ ἐκκακερδίσω τὸν καιρὸ πού πέταξα καὶ νὰ «εμᾶθω κατὰ βήθος τὰ ἔργα τοῦ Πλάτωνα καὶ τοῦ Ὀ- «μήρου, τοῦ Δημοστένη καὶ τοῦ Ἀριστοτέλη, καὶ νὰν «τὰ μᾶθω μὲ τὸ μόνον τρόπο πού μαθαίνεται: κάθε «γλώσσα, δηλαδὴ συχαζόντας ἐκείνους πού τὴ μι- «λοῦν. Εἶναι ὄμως ὄνειρο. ἴσως ποτέ μου δὲ δῶ τὸν «Ἰαρθενῶνα. Κί' ὡς τόσο μ' ἐλληνικὸς στοχασμὸς «κί' ἐλληνικὸ ὄφρς γυμνάστηκε ὁ νοὺς μου' τίς πὸ «ἔφτυσιμένες μου μέρες τίς πέρασκα ἀκούοντας τὰ τρα- «γοῦδία καὶ τὰ πεζὰ τῆς Ἑλλάδας.»

Ἄν καὶ σὲ μερικὰ κάνει λάθος ὁ καλὸς φιλέλλη- «νας, μεταφράσαμε τὰ λόγια του γιὰτι εἶναι τόσο πα- «θητικὸ κ' ὄμορφα εἰπωμένα.

ΕΓΩΣ

ΟΤΙ ΦΕΛΕΤΕ

- Τὸ φύλλο τῆς ἄλλης Κυριακῆς θάναί με δώδεκα σε- «λίδες.
- Σ' αὐτὸ θὰ δημοσιεύουμε καὶ τὸ ἄρθρο τοῦ κ. Πα- «λαμά πού τὸχαμε ἀναγγεῖλει ἀπὸ τὸ περασμένο φύλλο.
- Ἐπρεπε νὰ βγῆ κ' ἕνα βιβλίο πού νὰ ἐνθουσι- «στοῦν οἱ ἀνόητοι καὶ νὰ μεταμορφωθοῦν σὲ κριτικούς ὄλ' «οἱ ῥέπορτερ τῶν ἠφμεριδῶν.
- Καὶ τὸ βιβλίο αὐτὸ βγῆκε. Εἶναι τὰ ποιήματα τοῦ «κ. Σκιαδαρήτη πούναί γραμμένα—καθὼς εἶπε ἕνας ῥεπόρτερ, «σοφδ—στὴ δημοτικὴ κί ὄχι στὴ μαλλιάρη.
- Καιρὸ ἔχει νὰ μᾶ: περᾶξη ἡ χαριτωμένη μας «Ἐ- «στία», στὰ χαριτωμένα ψιλοῦλιζ τῆς καὶ νὰ σᾶς ποῦμε τέ- «τοιου ὀροσιαιτικοῦ χωραταδες μ' αὐτὴ τῆ ζέστη μᾶ: ἦταν «εὐεργετικώτατοι.
- Τὸ τελευταῖο πείραγμα τῆς ἦτανε πὸς στὴν συντρο- «φία μας, στὸν καφενὲ τοῦ «Ἀλέκτορα» ἔρχεται κί ὁ Με- «λαχρινός.
- Ψέμ' αὐτὸ χονδροειδέστατο, γιὰτι οὔτε ὁ κ. Με- «λαχρινός, οὔτε ὁ ἀγαπημένος μας Σαμπρόλ ἦρθαν ποτὲ «στὸν «Ἀλέκτορα».
- Κ' οἱ δύο αὐτοὶ δεινοὶ γλωσσολόγοι, καταγίνονται «μέρες τώρα μὲ τὸ τυπογράφου καὶ μὲ τὸ διορθωτὴ τῆς «Ἐ- «στίας» ν' ἀναλύσουν γλωσσολογικῶς τὰ ποιήματα τοῦ συ- «ναδέφρου του Μυριανθούση.
- Ἔνας ἠγούμενος στὴν Αἴγινα ἐκλεψε, λένε, τὰ λε- «μόνια τοῦ Μοναστηρίου του.
- Περὶεργο αὐτὸ. ἴσια μὲ τώρα οἱ ἠγούμενοι δὲν «εἶχαν ἔκεπαι τόσο πού νὰ κλέβουν καὶ λεμόνια, καὶ γ' αὐ- «τὸ οἱ ἄλλοι ἠγούμενοι πρέπει νὰ τὸν ἀποκηρύξουν ἀπὸ «ἕξτελῆσει τὸ ἐπάγγελμα.
- Περισπούδαστα τ' ἔθρημα πού δημοσιεύσαν τίς προᾶλ-

καταλαβαίνει τί θὰ πῆ κόσμος, τὰ ἴδια καθήκοντα τὰ φορ- «τῶνε καὶ τοῦ περῆφανου νοικοκύρη καὶ τοῦ ταπεινοῦ με- «ροκατιάρη πού δὲν πρόκειται νὰ δείχνουν τὰ προτερη- «ματα τῆς τάξης τους, παρὰ τὸ νῶ καὶ τὴν πρακτικὴ τους. «Καὶ μὲ τίς ἀπαγγελίες του τοὺς ἠλεχτρίζει: δλους μαζί.

Γίνονται ἀπαγγελίες γιὰ ὁ,τι δὴποτε 'στὸ Βαλλεκλίντε' «γιὰ τὴ γενικὴν καὶ τὴν ντόπιαν ἱστορία καὶ φιλολογία, «γιὰ κίνησε ἱστορικὲς καὶ προῆτορικῆς, γιὰ γερμανικῆς «γλώσσας καὶ τίς συγγένειες τους, γιὰ ἱστορικὴ καὶ ἐθνο- «γραφικὴ γεωγραφία—μὲ τὴ δανικὴ γεωγραφία σκετίζονται «καὶ μὲ λεπτομερεῖς διαλέξεις γιὰ τὴν ποιότητα τῆς γῆς «γιὰ τοὺς ὀρους τῆς σποράς καὶ τοῦ θερισματος, μὲ ἰδιαί- «τερη προσοχὴ στὴν ἐκμετάλλευση κακῶν χωαριῶν. Κάθε «ἀπαγγελία, ἐκτὸς ἄν εἶναι καθ' ἑαυτὸ μάθημα, ἀρχίζει καὶ «τελειώνεται μὲ τραγοῦδιμα. Ἄφου ὄμως ὁ Τρίερ εἶναι ὀθη- «σκος, οἱ ὀθησκευτικὲς ὀμιλίες παίζουν μεγάλο ρόλο. Γιὰ «δῶγματα καὶ ἀναγκαστικὴ πίστη δὲν τονὲ μέλει. Ἡ ὀθη- «σκευία εἶναι ὄλο ψυχή· ἰθερμότητα καὶ ἐφαρμογὴ 'στὴ «ζωή. Ὄταν τοὺς διηγάται τὴν εἰσοδὸν τοῦ Ἰησοῦ 'στὰ «Ἱεροσόλυμα, τὸ παρασταίνει, ἄν νὰ ἐρχήτανε ἕνας ση- «μερινὸς ἱερολοήρυκα 'στὸ Κοπενχάγη' «Νὰ πού τρέχουν κί «τρέχουν ὄλοι ὄξω στὰ προῆστατα, χίσηκεῖς καὶ χασομέ- «ρηδες πού τριγυρίζουν ὀλημερῆς στους δρόμους, ἐπιπα- «σμένοι καὶ κοροῠευτικοὶ πού φωνάζουν' Μί τι θὰ εἶ- «ναι τοῦτο δὲ παρὰ κοροφῆξλα ; ἄς τὸ δοῦμε ὄμως. . . «εἶναι καὶ ἔκαουστὸς καὶ ἀναγνωρίζεται ἀπ' ὄλους καὶ πάντα

λες οἱ «Καιροί» γιὰ τὴ ναυτικὴ μας ἀναδιοργάνωση.

— Εἶναι γραμμένα ἀπὸ τὸν κ. Κανελλίδη κ' ἔχουν ἄ- «ξία σημαντικὴ, ἀπὸ ἀνακατεύτηκε τόσο ὁ κ. Κανελλίδης «στὸ ρωσο-γיאπωνέζικο πόλεμο πού ἀπόχτησε μοναδικὴ «πεῖρα στὰ τέτοια.

— Ἡ προθεσμία γιὰ τὸ μικρὸ διαγωνισμὸ τοῦ «Νουμᾶ» «τελειώνει τὴν Τετάρτη βράδυ.

— Ὅσοι μᾶς στείλουν ἀπὸ τὴν Πέμπτη καὶ πέρα θὰ «μποῦνε στὸ διαγωνισμὸ τοῦ Ἰουλιου.

— Ἔνας κουλουρτζής, ἀπὸ κάποιου χωριῖ τῆς Θράκης «πρόσφερε ὁ,τι μπορούσε ὁ ἄνθρωπος ἀπὸ τὴ μικρὴ του πε- «ρυσία γιὰ τὸ ταμεῖο τοῦ Ἐθνικοῦ Στόλου.

— Ὁ κ. Σιμόπουλος τόσο ἐνθουσιάζτηκε ἀπὸ τὴν προσ- «φορά αὐτῆ πού ἀμέσως ταῦστελε ἕνα γράμμα γιομάτο ἀπὸ «καθαρεύουσες ἀνοήσιες καὶ μὲ μιὰ ἀρχαιοπρεπέστατη κο- «ρῶνα: «Θαροσείν χρή, φίλε Ἀάττε τάχ' ἄβριον ἔσσει' ἄ- «μεινον».

— Τὸ «ἄμεινον ἄβριον» θάρθῃ βέβαια μιὰ μέρα, δταν οἱ «ὄπουργοι δὲ θὰ μιλᾶνε μὲ τίς κουλ' ορ' ζῆδες τὴν καθαρεύ- «σα.

— Οὔτε πάλι ὁ Πρόεδρος τοῦ Ἑλληνισμοῦ θὰ γράφη «πανταχῶσες πατριωτικῆς στοὺς Βλαχῶφρους πληθυσμοὺς «τῆς Μακεδονίας, στὴν καθαρεύουσα κί αὐτῆς, γιὰ νὰ μὴ «μποροῦν νὰ τίς νοιώσουν ὄχι βλάχοι, μὰ οὔτε αὐτοὶ οἱ «εταῖροι τοῦ Ἑλληνισμοῦ.

Ο ΙΔΙΩΣ

ΕΝΑ ΓΡΑΜΜΑ

Φίλτατς «Νουμᾶ,

Ἔδῶ καὶ δύο βδομάδες εἶχα πάγει σὲ μιὰ κωμόπολη «τοῦ νησιου μας γιὰ νὰ ἐπισκερτῶ ἕνα φίλο μου μὲ τὸν «ὄποιο εἶχαμε καιρὸ νὰ τὰ ποῦμε. Εἶχα φτάξει στίς 11 πρὶν «τὸ μεσημέρι' ὁ φίλος μου μὲ δέχτηκε μὲ χαρά, τὸ μεση- «μέρι φάγαμε, ἦπιαμε, κοιμηθήκαμε, ἔγυθησαμε στίς 4 «τ' ἀπόγιομα, διαβάσαμε τὸν τελευταῖο «Νουμᾶ» κί' ἀπό- «κεις βγήκαμε περίπατο' μετὰ τὸ βραδυανὸ μας περίπατο «στίς ὄμορφες πρσινάδες τοῦ χωριου, ὁ φίλος μου ἐπρό- «τεινε νὰ πᾶμε στὸ «Ἀναγνωστήριο».

— Μπᾶ; ἔχετε κί' Ἀναγνωστήριο ;

— Ναί, εἶναι κανὰς μῆνας πού συστήθηκε' ἔχει κα- «μιὰ ἐξηνηταριά μέλη, 4—5 γιατροῦς, 5—6 δασκάλους, ἐμ- «πόρους τεχνίτες, ἐργάτες κτλ. Τὸ βράδυ μαζεθόμαστε, «διαβάζουμε κανένα περιοδικὸ ἢ φημεριδα καὶ περνοῦμε τὴ «βραδιά. Ἀλήθεια ! ἔχουμε καὶ διάλεξη ἀπόψε' θὰ μιλήση «ἕνας γιατρός ἐπερὶ ἀγωγῆς καὶ παιδύσεως τῶν ἀρχαίων». «Μὰ μὴ στενοχωριέσαι... δὲν εἶναι φαναιτικὸς καθαρέδων, «μου λέγει χαμογελῶντας ὁ φίλος μου.

Σὲ λίγο βρισκοῦμαστε στὴν πόρτα τῆς «Λέσχη» «ὄπως πολλοὶ τὴν λέγανε. Μόλις μπήκαμε καὶ καθήσαμε «νὰ καὶ βλέπω καὶ ἐρχόντανε ἕνας—ἕνας διάφοροι ἐργατικο «ἄθρῶποι μὲ τὰ φορέματα τῆς δουλειᾶς τους ἀκόμα κί' «ἀμέσως καθίζανε δίπλα σ' ἕνα δύο τραπέζια καὶ μὲ τόση «λαχάρα καὶ λαίμαργία ἀνοίγανε καὶ διαβάζανε καὶ βί- «βλια καινούργια κί' ἄσκιστα ἀκόμα, ριχμένα πάνω στὰ

γυρίζει μὲ μιὰ ὄλακερη οὐρὰ ὀπαδοῦς. Καὶ πὸς θάρθῃ, «μὲ τὸ σιδεροδρόμο ἢ μὲ τζιμάκι ἢ μὲ δικά του ζῶα;.. Νᾶ, «νά, πούρχεται ! Ποῖος εἶναι, ποῖος ; Αὐτὸς ; Ἀδύνατο ! «Ἄυτὸς πάνω 'στὸ γαϊδοῦρι;... καὶ ἀλήθεια, πούρχεται «Ἱησοῦς Χριστός, καθοῠώρητος κί ταπεινός, καὶ Ἰκαβαλ- «λικεῖται σ' ἕνα γαϊδοῦρι !... Αὐτὸ δὲν εἶναι γιὰ τοὺς κο- «πενχαγέζους ! Καὶ ἀμέσως ὄλοι εἶναι ἕναντιο του, γιὰτι «δὲν θὰ τοῦ συχαρῶν ποτέ, πού ἔπρεχαν ἄδικα.»

Γιὰ νὰ καταλάβομε αὐτὸν τὸν τρόπον τῆς ὀθησκευτι- «κῆς ὀμιλίας, πρέπει νὰ συλλογιστοῦμε πὸς ἡ γρουντεγι- «κιανὴ κίνηση παίρνει τὸ χριστιανισμὸ ὄχι σὺν ἱστορικὸ «καὶ δογματικὸ φαινόμενο, σὺν καὶ τί, πού ὀποτάσσεται ὁ «ἄνθρωπος μπροστά του, πού τὸ ἀναγνωρίζει, παρὰ σὺν «ἕνα ἐσωτερικὸ πλοῦτο, σὺν ἕνα ἀτομικὸ περιεχόμενον, σὺν «ζωὴ δυναμωμένη καὶ ψηλωμένη, σὺν μιὰ ἀπαραίτητη «ὀροφῇ, τῆς ψυχῆς ὄπως τὸ σίδηρο εἶναι μιὰ ἀπαραίτητη «ὀρηφικὴ ὄλη τοῦ αἵματος.

Εἶναι σὺν νὰ σὲ διαπερνᾷ τὸ θεῖο πνεῦμα, ὄστε δλα «τὰ πιτυχαίνεις, δλα σοῦ φαίνονται εὐκόλα, διότι ὄλη ἡ ψυχὴ «σου λευτερώνεται σὺν ἰπὸ ἕνα βᾶρος, ἀπὸ μιὰ ὀκληρότητα «καὶ στενότητα καὶ παίρνει μιὰ παραγωγικὴ διάθεση. Οἱ «Γκρουντεγικιανοὶ εἶναι χαρούμενοι ἄνθρωποι, πού καταπι- «νούνται κάθε δουλειὰ δίχως δισταγμό, μεγάλο, πολιτικὸ πού «δὲν ὀποφέρουν τίποτε ἄδικο, ἀτρόμαχοι φαμελιτῆδες πού «δὲν φοβοῦνται οὔτε τὸ μεγαλιότερο πλῆθος ἀπὸ παιδιὰ,